

АДАПТИВНИЙ СПОРТ

1. Метою навчальної дисципліни «Адаптивний спорт» здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 017 Фізична культура і спорт: є формування необхідних знань, умінь й навичок з фізичного виховання в осіб з психофізичними порушеннями. Забезпечити студентів викладацькими та тренерськими вміннями для оздоровчих фізичних занять з різних видів спорту, в яких люди з обмеженими фізичними можливостями можуть приймати участь.

«Адаптивний спорт» у системі вищої освіти орієнтує бакалавра з фізичного виховання і спорту на активізацію, підтримку та відновлення фізичних сил, які витрачаються людьми з обмеженими фізичними спроможностями за допомогою фізичних вправ. Забезпечення психологічного комфорту й зацікавленості людей, котрі беруть участь в змаганнях, за рахунок повної свободи вибору засобів, методів і форм занять.

Навчальна дисципліна «Адаптивний спорт» взаємопов'язана з такими навчальними дисциплінами як: «Біомеханіка», «Анатомія людини», «Історія фізичної культури», «Паралімпійський спорт», «Адаптивна фізична культура»

2. Перелік компетентностей, здобуття яких гарантуватиме вивчення навчальної дисципліни.

Відповідно до освітньо-професійної програми (затверджена ухвалою вченої ради К-ПНУ імені Івана Огієнка від 25 квітня 2019 року, протокол за № 4) у здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня формуються *спеціальні (фахові) компетентності:*

2. Перелік компетентностей, здобуття яких гарантуватиме вивчення навчальної дисципліни.

Відповідно до освітньо-професійної програми (затверджена ухвалою вченої ради К-ПНУ імені Івана Огієнка від 25 квітня 2019 року, протокол за № 4) у здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня формуються *спеціальні (фахові) компетентності:*

- готовність до розробки й реалізації методичних моделей, методики, технологій і прийомів навчання, до аналізу результатів процесу їхнього використання в організаціях, що здійснюють освітню діяльність;

- здатність аналізувати й проектувати на сучасному рівні освітній процес, науково-дослідну, організаційно-управлінську, спортивну, фізкультурно-оздоровчу діяльність, у тому числі в умовах інклюзивної освіти;

- здатність розробляти проекти й методичну документацію в сфері фізичної культури й спорту з обліком соціальних, морфофункціональних, психологічних особливостей контингенту різної статі й віку. природничих і економічних особливостей регіону;

- здійснювати планування, організацію, контроль і корегування освітнього процесу; науково-дослідної, організаційно-управлінської, спортивної, фізкультурно-оздоровчої діяльності;

- удосконалювати й використовувати масові форми занять оздоровчої й адаптивної фізичної культури;

- здійснювати пропаганду фізичної культури й спорту й туризму, здорового способу життя з використанням сучасних інформаційних технологій;

- використовувати здоров'язберігаючі технології користь збереження, зміцнення і формування здоров'я.

Сфера реалізації здобутих компетентностей під час працевлаштування.

1. Здатність формувати в учнів предметні компетентності з фізичного виховання, медико-біологічних та психологічних основ і технологій розвитку рухових умінь і навичок та фізичних якостей, санітарно-гігієнічних основ діяльності у сфері фізичної культури.

Сучасна система загальної середньої освіти перебуває у процесі оновлення та розвитку. Наявність чотирьох нових чинних програм з фізичної культури для учнів 1-4 класів, 1-4 класів нової української школи, 5-9 класів та 10-11 класів свідчить про системний підхід до загальної середньої освіти. Здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальної 017 Фізична культура і спорт у процесі своєї майбутньої діяльності повинен формувати в учнів закладу загальної середньої освіти предметні компетентності й реалізувати їх на практиці.

2. Здатність вести документацію, що забезпечує процес навчання з фізичної культури в середніх загальноосвітніх навчальних закладах.

Формування у студентів, майбутніх учителів фізичної культури здатності вести документообіг на посаді вчителя фізичної культури невід'ємна складова процесу навчання у закладі вищої освіти. Здобувачі вищої освіти повинні вміти вести: класні журнали, журнали спортивних секцій, журнали з техніки безпеки та охорони праці. Складати: план спортивно-масових заходів на навчальний рік, положення про проведення спортивно-масових заходів в закладах освіти.

3. Здатність здійснювати профілактику травматизму, забезпечувати охорону життя і здоров'я дітей.

Життя та здоров'я учнів закладів загальної середньої освіти є найціннішим і найважливішим компонентами, на що у першу чергу повинен звертати свою увагу майбутній фахівець зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт. Показником здоров'я дитини є відмінний фізичний стан. За визначенням Т. Ю. Круцевич (2012) фізичний стан розглядається як характеристика особистості людини, стану її здоров'я, статури і конституції, функціональних можливостей, фізичної працездатності й підготовленості. Тобто вчитель фізичної культури у першу чергу має керуватися цим визначенням. Заходи, які майбутній вчитель фізичної культури повинен проводити перед початком занять з дисципліни «Фізична культура» під час проходження модулів у першу чергу це інструктаж з техніки безпеки з того чи іншого виду спорту.

4. Здатність до організаційної роботи у сфері фізкультурно-оздоровчої роботи у навчальних закладах, позашкільних закладах учнівської молоді (зі спортивного туризму й орієнтування), літніх дитячих оздоровчих таборів

Організаційна робота вчителя фізичної культури невід'ємна складова компетентісного підходу до учнів закладів загальної середньої освіти. Майбутній фахівець спеціальності 017 Фізична культура і спорт повинен взмозі організувати не лише урочні форми занять фізичною культурою, але й вміти організувати позаурочні, позакласні, позашкільні, заходи. Також необхідно вміти організувати заходи в режимі шкільного дня

3. Зміст навчальної дисципліни за модулями та темами

Змістовий модуль 1.

Організаційні основи адаптивного спорту

Тема 1. Місце адаптивного спорту в міжнародній олімпійській системі.

Тема 2. Адаптивний спорт як соціальне явище.

Тема 3. Особливості спортивної роботи з особами з інвалідністю.

Тема 4. Особливості підготовки спортсменів з відхиленням розумового розвитку, з ураженням опорно-рухового апарату та з ураженням зору.

Тема 5. Основні тенденції розвитку адаптивного спорту в міжнародному Олімпійському русі.

Тема 6. Історичні аспекти становлення адаптивного спорту в міжнародній Олімпійській системі.

Тема 7. Характеристика адаптивного спорту як соціального явища.

Тема 8. Спортивна робота з особами з інвалідністю.

Тема 9. Спортивна підготовка спортсменів з відхиленням розумового розвитку.

Тема 10. Спортивна підготовка спортсменів з ураженням опорно-рухового апарату.

Тема 11. Спортивна підготовка спортсменів з ураженням зору.

Тема 12. Характеристика Сурдлімпійського спорту.

Тема 13. Характеристика Спеціальних Олімпіад.

Тема 14. Тенденції розвитку адаптивного спорту.

Змістовий модуль 2.

Організаційні основи паралімпійського спорту

Тема 1. Міжнародний Паралімпійський комітет та його діяльність

Тема 2. Характеристика паралімпійських видів спорту

Тема 3. Функціональні параолімпійські класифікації

Тема 4. Організація та проведення змагань у параолімпійському спорті

Тема 5. Спеціальне обладнання в параолімпійському спорті

Тема 6. Паралімпійський спорт у міжнародній олімпійській системі

Тема 7. Генеза Паралімпійського спорту

Тема 8. Перший Паралімпійський період

Тема 9. Другий Паралімпійський період

Тема 10. Третій Паралімпійський період

Тема 11. Міжнародний Паралімпійський комітет

Тема 12. Паралімпійський спорт в Україні. Організація змагань у Паралімпійському спорті

Тема 13. Сучасні Паралімпійські види спорту (літні види спорту)

Тема 15. Сучасні Паралімпійські види спорту (зимові види спорту)

Тема 16. Класифікація спортсменів у Паралімпійському спорті

4. Обсяг вивчення навчальної дисципліни:

- кількість кредитів ЄКТС –5;
- кількість годин – 150;
- кількість аудиторних годин – 60, 20 годин лекцій, 40 годин практичних занять;
- кількість годин самостійної роботи – 90.

5. Форма семестрового контролю – Екзамен.

6. Інформація про науково-педагогічних працівників, які забезпечують викладання дисципліни:

Костюкевич Віктор Митрофанович – д. н. з фіз. виховання та спорту, професор

Стасюк Вадим Анатолійович – кандидат наук з фізичного виховання та спорту, викладач

7. Перелік основної літератури:

1. Бріскін Ю. А. Спорт інвалідів: [підруч. для студ. ВНЗ фіз. виховання і спорту]. К.: Олімпійська література, 2006. 263 с.
2. Бріскін Ю. А. Адаптивний спорт. Спеціальні Олімпіади: навчальний посібник. Львів: "Ахіл", 2003. 128 с.
3. Бріскін Ю. А. Організаційні основи Паралімпійського спорту: навчальний посібник. Л.: "Кобзар", 2004. 180 с., іл.
4. Бріскін Ю. А., Передерій А. В. Вступ до теорії спорту інвалідів: навчальний посібник. Л.: "Апріорі", 2008 70 с.

Мова викладання: українська.